

Asia: 1/66/2016

Hallituksen esitys uudeksi laiksi Syyttäjälaitoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausun Pohjanmaan syyttäjänviraston puolesta seuraavaa:

Työryhmä esittää mietinnössään ehdotuksen, joka hyvin pitkälle perustuu jo aiemmin tehtyihin linjauksiin. Ainoa poikkeus koskee nykyistä Ahvenanmaan maakunnansyyttäjänvirastoa. Katson, että työryhmä tältä osin on päätenyt oikeaan lopputulokseen. Ei ole syytä säilyttää kahta eri organisaatiomallia. Ahvenanmaan erityispiirteet otetaan parhaiten huomioon työryhmän ehdottamalla tavalla.

Vaikka suurin osa voimassa olevista säännöksistä säilyvät voimassa tai niihin tehdään teknisluontoisia muutoksia, on ollut syytä säätää kokonaan uusi laki Syyttäjälaitoksesta. Uuden lain säätämisen yhteydessä kumotaan vanhan lain nojalla annetut säännökset. Ehdotetun uuden lain 29 §:n nojalla on säädetty valtioneuvostolle varsin laajat mahdollisuudet antaa tarkemmat säännökset asetuksella. Kuten luovutuskirjeestä käy ilmi, työryhmä on myös valmistellut luonnoksen asetukseksi. Asetusehdotusta ei kuitenkaan ole sisällytetty lausuntopyyntöön. Eriävässä mielipiteessä on tältä osin esitetty kritiikkiä ja Pohjanmaan syyttäjänvirasto yhtyy siihen.

Yleisperustelut

Näkemyksenne esityksen tavoitteista

Uudistuksen avulla on tarkoitus helpottaa syyttäjätoiminnan ohjausta, edistää yhdenmukaisuutta ratkaisutoiminnan osalta sekä lisätä valtionhallinnon tulohajauksen vaikuttavuutta.

Uudessa organisaatiossa tulohajaus helpottuu huomattavasti verrattuna käytettävissä olevaan tulohajausmalliin. Syyttäjälaitoksen tulosneuvottelun valmistelu ja myös tuloksen jalkauttaminen voidaan hoitaa syyttäjälaitoksen johtoryhmässä.

Ratkaisutoiminnan yhdenmukaisuuden voidaan edistää ehdotuksessa mainituin tavoin. Keskittämällä ratkaisutoimintoja apulaisvaltakunnan 19.6.2017 esitetyn linjauksen mukaisesti voidaan sekä yhdenmukaista työtapoja että tehostaa toimintaa. Suunnitteilla oleva Taito-hanke on myös uudessa organisaatiossa huomattavasti helpompi viedä läpi.

Uudessa organisaatiossa päällikön tehtävät muuttuvat yhä vaativimmiksi. Syyttäjälaitoksen tulee kiinnittää huomiota päälliköiden rekrytoimisessa, että näihin tehtäviin rekrytoidaan motivoituneita ammattimaisia johtajia.

Yleisperustelut

Näkemyksenne luonnoksessa ehdotettujen lainsäädäntömuutosten arvioiduista vaikutuksista

Pohjanmaan syyttäjänvirasto yhtyy työryhmän arvioon organisaatiouudistuksen taloudellisista vaikutuksista.

Mietinnössä esitetään, että keskittämällä nopeasti käsiteltäviä asioita määrättyjen syyttäjien hoidettavaksi, voidaan säästää 10 henkilötyövuotta ja kohdistaa tämä työpanos vaativiin asioihin. Mietinnöstä ei käy ilmi miten tähän laskelmaan on päädytty.

Pohjanmaan syyttäjänvirasto yhtyy kohdissa 4.2. ja 4.3 esitettyihin kannanottoihin.

Tehtävät ja organisaatio (luku 1)

Syyttäjälaitoksen organisaatio ja Ahvenanmaan asema

Pohjanmaan syyttäjänvirasto on koko uudistusprosessin aikana kannattanut yhden viraston mallia.

Uuden organisaation nimi olisi ehdotuksen mukaan Syyttäjälaitos. Näkemyksemme mukaan sopivampi nimi olisi Suomen Syyttäjänvirasto tai Syyttäjänvirasto.

Syyttäjät ja syyttäjän tehtävät (luku 2)

Syyttäjän virkanimikkeet, toimivalta, tehtävät, nimittäminen ja syyttäjänvaltuuksien antaminen

Kihlakuntia ei enää Suomessa ole, joten syyttäjä-sanan alkuosa on syytä vaihtaa toiseen. Työryhmä on päätenyt aluesyyttäjä-vaihtoehtoon. Perustelut tähän vaihtoehtoon ovat hiukan ristiriitaiset. Pohjanmaan syyttäjänviraston kannanotto on se, että valtiosyyttäjävaihtoehto olisi ollut

huomattavasti luontevampi. Kentällä toimivilla syyttäjillä on nyt ja tulevaisuudessakin toimivalta koko maassa, joten valtiosyyttäjä olisi ollut työkuvaan vastaava nimike. Työryhmä on kuitenkin sulkenut tämän vaihtoehdon pois ja todennut, että nimike on jo käytössä ja se on vakiintunut virkanimike valtakunnansyyttäjänvirastossa työskenteleville syyttäjille. Työryhmä on itse tuonut esille kaksi hyvää vaihtoehtoa nykyisten valtiosyyttäjien virkanimikkeelle.

Pohjanmaan syyttäjänviraston käsitys on, että erikoissyyttäjän nimike on syytä ottaa käyttöön.

Syyttäjien tehtävät säilyisivät ehdotuksen mukaan ennallaan. Ainoa huomattava muutos on esitetty 8 §:n 2 momenttiin. Muutosta ei ole perusteltu ehdotuksessa ollenkaan. Säännös on kuitenkin looginen ja tarpeellinen.

Johtaminen ja asioiden ratkaiseminen (luku 3)

Valtakunnansyyttäjän kanslian ja syyttäjälalueiden johtaminen ja asioiden ratkaiseminen

Tältä osin ei esitetä sellaisia muutoksia, että Pohjanmaan syyttäjänvirastolla olisi lausuttavaa.

Erinäiset säännökset (luku 4)

Eryteisesti syyttäjän vaitiolovelvollisuus ja vaitiolo-oikeus ja virkasyytteen käsittely

Pohjanmaan syyttäjänvirastolla ei ole huomautettavaa tältä osin.

Muuta

Muita huomioita ja kommentteja

-

Levlin Jan-Peter
Pohjanmaan syyttäjänvirasto